

46 Seimas Padarė Daug Naudingų Nutarimų Susivienijimui

M. Jurgeliūnienė, SLA 17 Kuopos Organizatorė

Moka Verbuoti Lietuvius į Susivienijimą

Eina Finansų Sekretoriaus ir Organizatoriaus Pareigas

Šią savaitę atėjo eilė rašyti apie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 17 kuopos organizatorę sesę Marijoną Jurgeliūnienę gyvenančią Brockton, Mass. ir dirbančią 17 kuopoje. Sesė Jurgeliūnienė yra Amerikoje gimusi r. augusi lietuvaitė. Ji gimė Pennsylvania valstijos mažame miestelyje Shamokin, anglų kasyklų apylinkėje. Tėvai ją mažą atvežė į Boston, Mass., kur ji užaugo, mokyklą baigė ir įsitruokė į lietuvišką veikimą. Pirmiausia ji pradėjo dalyvauti jaunamiesčių bažnytiniame chore, vėliau perėjo į suaugusių tos pačios parapijos chorą, kuriame užimdavo svarbią vietą kaip solistė ir buvo visiems bostoniečiams žinoma kaip pavyzdinga lietuvaitė, nes ji nepasitenkino vien choru, bet dalyvavo ir kituose lietuviškuose sąburiuose ir kiek jai aplinkybės leisdavo, visuomet prisidėdavo su savo darbu. Tuose laikuose bostoniečiams ir apylinkėje gyvenantiems lietuviams Marijonos Kalinauskaitės vardas buvo gerai žinomas ir visi ją gerbdavo kaip gabią ir patrijotingą lietuvaitę.

1914 metais atvykus į Bostoną vel. komp. Mikui Petruskui ir suorganizavus Gabijos Chorą, Marijona Kalinauskaitė, dabartinė Jurgeliūnienė, pirmutinė tapo choro narė ir įsitruokė į jo veiklą. Ji budama energinga ir iš pat mažų dienų dalyvavdama choro, nepasitenkino vien dainavimu chore, bet ėmė pamokas pas vel. Petrauską ir lavino savo balsą. Po kiek laiko, Gabijos Chorui pradėjus vaidinti scenos veikalus, ji užimdavo pirmasias vietas ir vaidindavo svarbiausias roles, ypač tas, kur reikėdavo dainuoti.

Taip dalyvavdama chore, susipažino su choro nariu Kastantu Jurgeliūnu, ir po kiek laiko apsiėdė. Po apsiėdimo pagyvenus tulį laiką Bostone, persikėlė gyventi į Brockton, Mass., kur ir dabar gyvena. Bet ji čia gyvendama rankų nenuleidžia, bet įsitruokė į lietuvišką veiklą. Mes ją matome visur kur tik kokis nors lietuviams naudingas darbas dirbamas: parengimuose, klubuose ir susivienijimo veikloje. Bet daugiausia laiko sesė Marijona Jurgeliūnienė pavieniais mūsų broliško Susivienijimo labui, eidama finansų sekretoriaus pareigas 17 kuopoje jau keli metai. Tai darbšti ir tikrai gabi lietuvaitė, kokių labai mažai yra lietuvių tarpe.

Eina Finansų Sekretoriaus ir Organizatoriaus Pareigas

Nors daugelio kuopų finansų sekretoriai dažnai nusiskundžia, kad tos pareigos yra sunkios, tačiau sesė Jurgeliūnienė ne tik kad nesiskundžia

SUSIVIENIJIMO LIET. AMERIKOJE 46-to SEIMO ATLIKTI DARBAI

Didžiama Balsų Nutarta Sekama Seimą Laikyti Cleveland, Ohio

Nutarta Laikyti Seimus Pabaigoje Birželio ar Pradžioje Liepos Mėnesiais

Birželio 26 dieną popietinėje sesijoje tęsiama kalbos, nebaigtos pirmoje sesijoje. Pirmiausia pakviestas Dr. P. Grigaitis, Naujienų redaktorius ir Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius. Jis, kaip gabus kalbėtojas, pasakė gražią kalbą apie Susivienijimą, primindamas jo atliktus darbus praėjusioje ir dabar atliekamus, taipgi pabrėžė, kad Susivienijimas nuosirdžiai remia ALLT darbus ir iki šiol taryba iš Susivienijimo yra gavusi apie penkis tukstančius dolerių Lietuvos laisvinimo darbams. Po jo kalbėjo M. Vaidyla, Sandaros redaktorius ir ALLT išdinininkas. Jis pasveikino susirinkusius delegatus ir palinkėjo rimtai svarstyti seimui pasiulytus įnešimus ir padaryti naudingų tarimų organizacijai. Pakviestas kalbėti Stasys Gegužis, per 18 metų buvęs Susivienijimo prezidentu. Kadangi jis gerai susipažinęs su Susivienijimo reikalais, tai pasakė gražią ir turiningą kalbą. Baigus kalbėti, delegatai padėkojo jam ir aukščiau paminėtiems kalbėtojams gaisiu dehnų proįimu.

Taipgi prez. Laukaitis pakvietė Vienybės red. J. Tysliavą ir Dirvos red. V. Rasteni. Jiedu pasakė trumpas kalbas, pasveikimo seimo delegatus ir palinkėjo sėkmingos darbuotės.

PASKIRTOS SEIMO KOMISIJOS

Prez. W. L. Laukaitis paskyrė šiuos asmenis į komisijas:

Ženkleliams prisiekti — Oną Biežienę iš Chicagos, Ruth Laukaitienę iš Baltimorės, Angelą Justine iš East Chicago, Ind., Oną Morey iš Worcester, Mass. ir p. Brodemus iš Chicagos.

Komisija laiškams skaityti — Petronėlė Gribienė iš Chicigo, Ill., Bronė Pivaronienė iš Pittsburgh, Pa., Nora Gugienė iš Chicigo, Ill., A. Matienė iš Waterbury, Conn.

Komisija balsams skaityti—M. Kemžiura iš Brockton, Mass. ir A. Laurutanas iš Chicigo, Ill.

Skundų ir apeliacijų komisija — Kazys P. Deveikis iš Cicero, Ill., F. Rodgers iš Pittsburgh, Pa. ir A. Galinskas iš Pittston, Pa.

Rezoliucijų komisija — Dr. P. Grigaitis iš Chicigo, Ill., M. Vaidyla iš Chicigo, Ill. ir Stasys Mockus iš Boston, Mass.

Tautišku centų komisija — Katrė Katkevičienė iš Chicigo, Ill., P. Pivaronas iš Pittsburgh, Pa. ir P. Balčikonis iš Binghamton, N. Y.

finansų sekretoriaus pareigų sunkumu, bet ji kartu eina ir organizatoriaus pareigas. Kaip gabi finansų sekretorė, pavyzdinai atliekanti apsiimtas pareigas, jai sekasi ir naujus narius verbuoti į savo brolišką Susivienijimą. Mat ji yra malonaus būdo ir draugiška moteris, mokanti su kiekvienu nuosirdžiai pakalbėti, o taipgi moka išaiškinti apdraudos reikalingumą kiekvienam darbo žmogui ir svarbą apsidrausti didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacijoje, ir po tokio nuodugnau išaiškinimo ji lengvai prirašė nepriklausančius lietuvius. Į vajuos darbą ji įsitruokė neseniai, bet iki šio laiko prirašė bvylika naujų narių. Tai didelis skaičius tokioje nedidelėje kolonijoje, kaip Brocktonas. Jeigu dabartinis vajuos, kuris baigiasi su birželio 30 diena, būtų pasitęsęs ilgiau, tai mes neabejojame, kad sesė Marijona Jurgeliūnienė dar daug naujų narių būtų prirašiusi ir pasiekusi pirmasias organizatorių eiles ir laimėjusi

geriausią dovaną.

Mūsų Linkėjimai Sesei Marijonai Jurgeliūnienei

Mes linkime sesei Marijonai Jurgeliūnienei geriausios sveikatos, ilgo amžiaus ir ruoštis busimiems Susivienijimo vajuos, nes tų vaju dar bus ne vienas, bet keliolika, todėl iš anksto turime prie jų prisirengti. Sekamas vajuos jau ne už kalnų, jis prasidės gal už pusės metų, gal kiek anksčiau ar vėliau, bet jis įvyks. Taigi šia proga mes dėkojame sesei Jurgeliūnienei už nuosirdų pasidarbavimą tik ką užsibaigusiam vajuje ir linkime prisirengti prie busimo vajuos ir tuo metu gerai pasidarbuoti, nes mūsų Susivienijimas turi augti nariais ir turtu, o kad jis augs, tai abejonės negali būti, nes mes turime gabių ir nuosirdžių darbuotojų asmenyje sesės M. Jurgeliūnienės Brocktone ir didelį skaičių kitose įvairiose lietuvių apgyventose kolonijose. Geriausio pasisekimo busimuose Susivienijimo vajuose!

Komisija komisijoms nominuoti — Dr. A. Montvidas iš Chicigo, Ill., Stasys E. Vitaitis iš New York, N. Y. ir Viktoras Kamarauskas iš Edwardsville, Pa.

Taipgi antroje sesijoje priimti raportai prezidento Laukaitio, vice prezidento P. Dargio, išdininco K. P. Gugio ir visų pastovyjų komisijų taip, kaip jie parašyti Seimo Darbų Knygoje, o sekretoriaus ir izdo globėjų raportai palikti trečiai sesijai. Apšvietos komisija per Dr. P. Grigaitį plačiai informavo seimą apie atliktus darbus ir rekomendavo seimui įtraukti į Susivienijimo kuopų ir apskričių veiklą senesniai iš tremties atvykusius inteligantus. Tos veiklos planą pasiulė aptarti Pildomajai Tarybai bendrai su apšvietos komisija.

Antrai sesijai užsibaigus, kitame kambaryje Susivienijimo prezidentas W. F. Laukaitis ir jo žmona Ruth suruošė suvažiuosius delegatus ir svečiams pokylį. Jis praėjo gražioje ir tikrai fraternališkoje nuotaikoje. Delegatai ir svečiai turėjo progos arčiau vienas su kitu susipažinti ir draugiškai pasikalbėti. Už tokio gražaus pokylio suruošimą ir delegatų pavaišinimą ponams Laukaitiams priklauso didelė padėka.

Birželio 27 dieną pradėjus trečią sesiją, po delegatų vardošaukiui ir laiškų skaitymui, sekretorius M. J. Vinikas skaito savo raportą kai kurias dalis ir paaiškina apie finansinį stovį, taipgi atsakinėja delegatams į klausimus. Jam baigus skaityti, raportas priimtas. Toje pačioje sesijoje priimtas ir izdo globėjų raportas.

Trečiadienio penktoji ir šeštoji sesijos praleista svarstymui Pildomosios Tarybos pasiulyto plano del li goje pašalpos mokėjimo pakeitimo, kaip to reikalauja valstijų apdraudos departamentai. Sesijoje dalyvauja Pennsylvania apdraudos komisieriaus pavaduotojas Cottler ir aktuaras Oberhaus iš New Yorko. Jiedu pa-

Vajaus Organizatorių Prirašyti Nauji Nariai

Praeitą savaitę gauta Vajaus organizatorių veiklos sekanti daviniai:

- J. A. Yaruševičius, 41 kp., Lawrence, Mass. ... 1
A. Twaron, 135 kp., Philadelphia, Pa. 1
J. L. Rumėikas, 77 kp., Rockford, Ill. 1
Angela Justine, 185 kp., E. Chicago, Ind. 3
F. Petraitiene, 125 kp., Melrose Park, Ill. 4
A. Frenzelis, 236 kp., Toronto, Ont., Canada ... 1
J. Radzevičius, 66 kp., Ansonia, Conn. 1
B. Budginas, 240 kp., Chicago, Ill. 15
K. J. Mačiukas, 260 kp., Chicago, Ill. 3
M. Pauparas, 196 kp., Chicago, Ill. 3
B. Kėblaitienė, 352 kp., Detroit, Mich. 4
A. J. Bernotas, 42 kp., Grand Rapids, Mich. ... 1

Šiuos davinius palyginus su užpraitos savaitės daviniais, atrodo ne labai dideli, bet 38 nauji nariai tai irgi nemažas skaitliulis. Mat daugelis Vajaus organizatorių rengėsi vykti į Seimą ir jame dalyvavo, tai jų veikla ir susitrugdė.

Davinius skelbiant reikia pastebėti, kad pirmu kartu Vajaus fronte pasirodė brolis B. Budginas su 15 naujų narių suorganizuodamas naują SLA 240 kuopą Chicigoje. Sveikiname šios naujos kuopos organizatorių ir visus narius linkėdami, kad naujoji kuopa narių skaitliumi pasiektų kuopos numerį!

Šie daviniai dar nėra paskutiniai. Birželio mėnesio pabaigoje prirašyti nauji nariai bus priimti liepos mėnesio kuopų susirinkimuose ir jie pasieks Centrą apie šio mėnesio vidurį arba pabaigą ir tik tuomet paaiškės ir bus paskelbta galutinas Vajaus organizatorių lenkynių stovis laimėtose pozicijose.

Prirašusių bent 4 narius organizatorių veiklos daviniai skelbiami ir kreditai papildomi kas savaitę gautais naujais nariais ir užrašyta apdrauda.

Table with columns: ORGANIZATORIŲ VARDAI, Narių nariai, Užrašyta apdrauda. Lists names and amounts for various organizations.

aiškino delegatams, kad ligoniams iki šiol mokama pašalpa turi būti sumažinta arba mokesčiai į pašalpos skyrius turi būti pakelti, kad susidarytų rezervai, panašiai kaip apdraudos skyriuose. Jeigu tas nebus padaryta, tai keliose valstijose, o pirmoje eilėje New Yorko, nebus leista veikti. Po ilgų diskusijų, Pildomosios Tarybos pasiulytas planas priimtas 66 balsais prieš 17 balsų.

Apie atliktus darbus kitose sesijose bus sekančiam Tėvynės numerį.

JAV Vyriausybės Užuojauta Del Dr. Kazio Griniaus Mirties

Lietuvos Ministeris p. Povilas Žadeikis oficialiai pranešė valstybės departamentui apie Dr. Kazio Griniaus, buvusio Lietuvos Respublikos prezidento, mirtį. Ministeris Žadeikis gavo tokio turinio raštą:

DEPARTMENT OF STATE, Washington, D. C.

June 9, 1950

Sir:

I have the honor to acknowledge the receipt of your note No. 947 of June 5, 1950, stating that Dr. Kazys Grinius, formerly Prime Minister, and President of Lithuania in 1926, died in Chicago, Illinois, on June 4, 1950.

The Department of State sincerely regrets the passing of this eminent leader of the Lithuanian people and transmits to them and to you, as their representative, its expression of deep sympathy.

Accept, Sir, the renewed assurances of my highest consideration.

For the Secretary of State: (signed) GEO. W. PERKINS.

Table with columns: Name, Address, Amount. Lists names and amounts for various organizations.

Pildomosios Tarybos Suvažiavimo Protokolas Ir Atlikti Darbai

PROTOKOLAS
SLA Pildomosios Tarybos Suvažiavimo,
Ivykusio Kovo 1-5 dd., 1950 m., Hotel
Morrison, Kambaryje 429, Chicago, Ill.

(Tęsinys)

I šią pripuolamą ir apskaičiavimą parentą Vajaus finansinę apskaitą neįskaityta išlaidos Vajaus prizams. Galimas daiktas, kad šio Vajaus prizus laimėms nemažiau 20 organizatorių. I šią apskaitą nėra įskaityti SLA Dakto Kvoatejo atlyginimas už išsprendimą naujų narių aplikacijų, neįskaityta Centro raštinės išlaidos ir tarnautojų laikas, kokis reikia pašvęsti šio Vajaus darbams.

Tiek galiu raportuoti kaip SLA sekretorius dabar einančio SLA 63 Metų ir Jaunimo Vajaus reikalais. Vajaus Komisija raportuos iš savo veiklos ir todėl man čia būtų netikslu raportuoti apie Vajaus Komisijos veiklą. Baigdamas galiu priminti tik tiek, kad nors Vajaus pasisekimais, dėka dirbančiųjų organizatorių pastangoms, yra pilnai užtikrintas, bet vis tik drįstu prašyti Vajaus organizatorių prirašyti daugiau naujų narių ir jaunumečių aprūdą. Prie šio Vajaus pavadinio yra prijungtas "Jaunimas" svarbiausia tuo tikslu, kad kuodaugiausia narių prirašyti i jaunumečių, vaikų aprūdus skyrius. Šio Vajaus pabaigoje turime turėti su geru kaupiu bent 500 narių jaunumečių aprūdus skyriuje.

Tad broliai ir sesės organizatoriai pasistengkite bent 300 naujų narių duoti iki Vajaus pabaigai jaunumečių aprūdus skyriui.

Panaikinta Byla Prieš SLA

Malonu priminti šiame mano raporte, kad pasidarbavus SLA nuosavybės, adresu: 3626-28 So. Hastet St., Chicago, Ill., pardavimo komisijos: Izdininko K. P. Gugio, Izdo Globėjos E. Mikužiūtės ir Dakto Kvoatejo Dr. S. Biežio, tapo likviduota byla teisme prieš Susivienijimą, kurią buvo iškelęs šios nuosavybės pirkėjas, John Peters, už padarytus nuosavybėje nuostolius, vagiliams išvagiant furnasą pirma, negu SLA suspėjo parduotą nuosavybę formaliai pervesti paties pirkėjo globai.

Neabejoju, kad pati komisija šį reikalą raportuos Pildomosios Tarybos suvažiavimui ir priduos galutinam ratifikavimui komisijos užbaigtą šios nuosavybės pardavimą.

SLA Stovis Skaitlinių Sviesoje

Žemiau pateikiu apyskaitas SLA finansinio stovio, kurias seks SLA narių stovis ir visi kiti SLA stovio faktoriai, kurie parodo Susivienijimo bendrą padėtį. Prie teikiamų skaitlinių jokių komentarių neteikiu.

Pasitikiu, kad įdomaujanti Susivienijimo stoviu veikėjai ir nariai patys pajęgs, be jokių mano komentarių, pasidaryti tinkamas išvadas apie raportuojamą skaitlinėmis SLA stovį visose organizacijos gyvenimo srityse.

SLA NARIŲ STOVIS IR FINANSINĖ APYSKAITA

Žemiau patiekiu statistines ir kitokias žinias apie SLA narių stovį ir visą finansinę organizacijos padėtį. Tai yra mano, kaip SLA sekretorius, metinis finansinės apyvartos, SLA turto stovio ir visų kitų SLA stovio faktorių raportas.

FINANSINĖ ATSKAITA 1949 METŲ

Table with financial data for 1949, including sections for 'Turtas-Assets' (Total Assets: \$187,759.18), 'Paskolos ant nejudomų nuosavybių' (198,686.50), 'Bondai ir šerai (bonds & stocks)' (1,985,151.33), 'Paskolos ant Narystės Paludymų' (2,156.68), 'Pinigai bankuose' (129,637.85), 'Paskolos nariams' (1,627.87), 'Paskolos studentams' (8,405.00), and 'Vertė turto įvairuose fonduose' (\$2,513,424.41).

(Praeitais, 1948 m., buvo \$2,433,141.92)

Sulig apraudo departamentų patvarkymų, bendras turtas dalinasi į įskaitomą ir į neįskaitomą turtą. Skaičiuojant organizacijos išteklų (solvency), tiktai įskaitomas turtas yra naudojamas. Neįskaitomą turto dalį sudaro bondsų nupigimas, morgičių nušimčiai užvilkti daugiau kaip vienus metus, dalis pinigų uždarytuose bankuose, inventorius, skirtumas tarpe įkainuotos ir knyginės nuosavybių vertės ir tt.

Atėmus Neįskaitomą Turta

Table showing adjustments to net assets, including items like 'Nuosavybių kaina virš įkainuotos vertės' (\$37,509.18) and 'Bondsų kaina virš amortizuotos vertės' (16,174.33), totaling \$86,134.53.

Viso \$86,134.53

(Praeitais, 1948 m., buvo \$85,213.97)

(Praeitame seime buvo \$154,701.19)

Viso įskaitomo (admitted) turto \$2,450,216.10

(Praeitais, 1948m., buvo \$2,347,927.95)

(Praeitam seimui raportuota \$2,262,658.57)

ATSAKOMYBĖ — LIABILITIES

Table of liabilities including 'Pomirtinių rezervai' (\$1,894,807.00), 'Prašalpos ir kiti rezervai' (153,751.70), 'Perviršis' (355,505.61), and 'Neįmokėtos algos ir tt.' (2,541.05), totaling \$2,536,350.63.

(Praeitais, 1948 m., buvo \$2,433,141.92)

SLA TURTO SUDETIS

Nejudomos Nuosavybės

Išskyrus Centro namą, 307 W. 30th Street, New York, visos nuosavybės buvo įgytos forklozavimo keilais. Sekamos nuosavybių lentelėse parodoma kiek buvo morgičiaus laike forklozavimo, kiek nuosavybė yra kapitalizuota SLA knygoje, pridėjus prie morgičio visas forklozavimo išlaidas, taksus, aprūdą ir užvilktą nuosimti iki dienos kuomet nuosavybė formaliai perėjo į SLA turtą. Paskutinė kolumna nurodo įkainuotą (appraised) nuosavybės vertę. Įkainavimas buvo atliktas 1944 metais.

Table of 'Nejudomos Nuosavybės 1949 Metais' with columns for 'Buves morgičius' and 'Kapitalizuota'.

Table of 'Nejudomos Nuosavybės Pagal Valstijas' listing assets for Illinois, New York, Connecticut, and New Jersey.

Nejudomos Nuosavybės Pagal Valstijas

Table of 'Nejudomos Nuosavybės Pagal Valstijas' with 'Kiek namų' and '1949. vertė' columns.

Parduotų Nuosavybių Įmokėjimai 1949 m.

Table of 'Parduotų Nuosavybių Įmokėjimai 1949 m.' listing payments for various properties.

Metinė Nejudomų Nuosavybių Apyvarta

Table of 'Metinė Nejudomų Nuosavybių Apyvarta' showing 'Nuosavybių vertė pabaigoje 1948 metų' and 'Parduota bėgy metų'.

Viso likusi nuosavybių vertė \$187,759.18

Nejudomų Nuosavybių Kapitalizuotos Vertybės Sudėtis

Table of 'Nejudomų Nuosavybių Kapitalizuotos Vertybės Sudėtis' showing 'Buvo duota morgičių' (\$163,000.00) and 'Užvilktų taksų ir tt. išlaidos' (67,921.54).

NEJUDOMŲ NUOSAVYBIŲ PASKOLOS (MORTGAGES)

Paskolos Sausio 1 d., 1950 Metų

Susivienijimas turi išdavęs 52 nejudomos nuosavybės paskolas (mortgages), sumoje \$216,791.00. Paskolos yra išdalintos devyniose valstijose sekamai:

Table of 'Paskolos Sausio 1 d., 1950 Metų' by state: Mass. (\$78,326.00), New York (\$49,100.00), Illinois (\$50,515.00), New Jersey (\$20,275.00), Penna. (\$8,350.00), Md. (\$10,000.00), Mich. (\$400.00).

Viso \$216,791.00 \$198,686.50

Surašas Paskolų Sausio 1 d., 1950 Metų

Table of 'Surašas Paskolų Sausio 1 d., 1950 Metų' for MASSACHUSETTS, listing 'Kada paskola padaryta' and 'Kada paskola baigiasi'.

ILLINOIS:

Table of 'ILLINOIS' mortgages listing 'Kada paskola padaryta' and 'Kada paskola baigiasi'.

NEW YORK:

Table of 'NEW YORK' mortgages listing 'Kada paskola padaryta' and 'Kada paskola baigiasi'.

PENNSYLVANIA:

Table of 'PENNSYLVANIA' mortgages listing 'Kada paskola padaryta' and 'Kada paskola baigiasi'.

Table of mortgages for 9-13-41, 140 North, Minersville, and 4-11-38, 124-6 Moultrie, Pittsburgh.

Viso \$5,800.00

NEW JERSEY:

Table of mortgages for NEW JERSEY, including properties in Newark, Hoboken, and Jersey City.

Viso \$26,860.00

MARYLAND:

Table of mortgages for MARYLAND, including properties in Baltimore and Rockwood.

Viso \$15,280.00
Bendrai viso \$198,686.50
Praeitais 1948 m. buvo \$216,966.00

BONDSAI IR ŠERAI

Bondsai Gruožio 31, 1949 m.

Table of 'Bondsai Ir Šerai' listing 'Par Value' and 'Kiek mokėta' for various U.S. Treasury Bonds and other securities.

